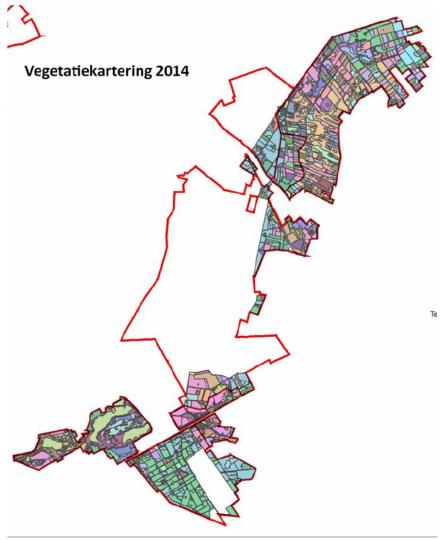
Methodiekdocument habitattypenkaart Weerter- en Budelerbergen & Ringselven Versie 6-1-2017 Aangepast door februari 2018. 21-11-2019 enkele

aanpassingen n.a.v. discussies over veenbos en Droge heide

Op 28-02-2024 zijn de habitattypen van het wijzigingsbesluit habitatrichtlijngebieden vanwege aanwezige waarden veranderd van niet aangewezen naar aangewezen.

De basis voor de kaart wordt gevormd door vegetatiekarteringen uitgevoerd in opdracht van de provincie Limburg, Provincie Noord-Brabant en Staatsbosbeheer. De huidige oppervlakte, verspreiding en kwaliteit van de habitattypen in de Weerter- en Budelerbergen & Ringselven is vastgesteld op basis van de uitgevoerde soorten en vegetatiekartering in 2014. Het beschouwde gebied omvat alle gebieden (inclusief de Vogelrichtlijngebieden) binnen de Natura2000 begrenzing in Limburg, het Ringselven en de Hoort met uitzondering van de delen in bezit van defensie. Defensie heeft aangegeven zelf zorg te dragen voor een N2000 kartering. Vanwege de afwezigheid van complementaire doelen, zijn de vegetatiekarteringsresulaten van het Vogelrichtlijngebied niet opgenomen op de habitatkaart.

Figuur 1: kartering Weerterbossen en Budelerbergen 2014:

Rode lijn: begrenzing N2000-gebied. Effen kleuren: gekarteerd gebied

Bronnen:

- planten en vegetatiekartering 2014 in opdracht van provincie Limburg door
- 2^e vlakdekkende kartering van de Provincie Limburg, 1998-2007;
- Conceptbeheerplan Weerter- en Budelerbergen & Ringselven, 9 augustus 2009, Provincie Limburg;
- Flora 2e kartering van de Provincie Limburg, 1998-2007;
- Luchtfoto's 2013;
- Topografische kaart (schaal 1:10.000): Top10nl terrein (vlak);
- Shape-bestanden van recent ontwikkelde zwakgebufferde vennen, Limburgs Landschap;
- Felix, R.P.W.H. & K.A.O. Eichhorn 2008. Flora- en faunainventarisatie Loozerheide. Vaatplanten, libellen, dagvlinders en sprinkhanen Loozerheide Budel-Dorplein 2008. Natuurbalans Limes Divergens BV, Nijmegen;
- H. G.J.M. Koop, Inventarisatie Weerterbos, Ecobus consult, Veenendaal, 2005
- C. v.d. Sande & D. de Boer, Basisvegetatiekartering Waterbloem 2009, Van der Goes en de Groot. G & G rapport 2009-59.
- SBB catalogus op website Alterra
- VVN (vijf delen)
- twee veldgidsen VVN
- Natura 2000 Profielendocumenten" (LNV, versie september 2008)

Vertaalslag lokale typologie naar SBB en VVN

De provincie en Staatsbosbeheer hanteren elk een eigen vegetatietypologie. Basis van de nieuwe habitatkaart is een vlakdekkende vegetatie en soortenkartering door de auteur in 2014. Aanvang 2014 is een lokale typologie opgesteld op basis van een eerste ronde, kennis van het gebied, luchtfoto's, een in nabij gelegen SBB-natuurgebied de Waterbloem uitgevoerde kartering (C.v.d Sande & D. d. Boer, 2009) en een eerder verschenen rapport van Koop (2005). Gedurende het jaar zijn nieuw gevonden typen toegevoegd of typen nader uitgewerkt, uitgesplitst of samengevoegd. Vervolgens zijn de lokale typen vertaald naar SBB-typen en VVN-typen.

Bij de VVN-typen is voor romp en derivaatgemeenschappen de nummering van de Veldgids rompgemeenschappen gebruikt. Later werd duidelijk dat de nummering in deze gids op meerdere plaatsen afwijkt van die in de VVN gehanteerde nummering. Dit is zo gelaten maar het compliceert een automatische vertaling van VVN-typen naar Habitattype.

Vlakken met een duidelijke (sub)associaties kunnen, mits voldoende oppervlak, snel vertaald worden naar Habitat type. Bij romp (RG) en derivaatgemeenschappen (DG) staan in de profielen documenten voorwaarden waaraan moet worden voldoen wil deze gemeenschap kwalificeren als habitattype (alleen in mozaiek, geen ander type, voorkomen van bepaalde soorten, grondsoort, ouderdom bos e.d.). Hieronder is in een toelichting per habitattype de vertaalslag inzichtelijk gemaakt voor de in de Weerteren Budelerbergen & Ringselven voorkomende vegetatietypen.

In het kopje per habitattype is aangegeven of vlakken eerder zijn opgeven als habitattype voor N2000-gebied 138 of in een in een vorig concept van Provincie Limburg op kaart zijn gezet. De oppervlakte is weergegeven in m2 (ha).

Toelichting vertaling habitattypen op kaart 2016

H3130 (zwak gebufferd ven; aangewezen)

De totale oppervlakte aan zwakgebufferde vennen bedraagt 38,44 ha. Na de grootschalige werkzaamheden van de beheerder is het oppervlak aan zwakgebufferde vennen aanzienlijk uitgebreid t.o.v. 2010. Het zoekgebied in een eerdere versie van provincie Limburg was wel groter, maar veel zoekoppervlak bestaat uit gemengde vegetaties (H4010, H0000).

De associatie van doorschijnend glanswier is vrij grootschalig aanwezig in diepere delen van nieuwe vennen in "In den Vloed". De oppervlakten van de associatie zijn dusdanig dat op een paar plekken, op basis van aaneengesloten areaal, kwalificatie als kranswierwater (H3140) net mogelijk is. Op basis van het bodemreliëf van de laagten en de geringe leeftijd van de vegetaties zijn deze oppervlakten toch tot Zwakgebufferde vennen (H3130). De verwachting op basis van ontwikkelingen bij andere ven opschoningen is dat de associatie van doorschijnend glanswier op de diepste plekken wel lang stand houdt, maar dat op relatief korte termijn toch meer een mozaïek met karakteristiek H3130-gemeenschappen tot ontwikkeling zal komen. De aanwezigheid van de associatie van doorschijnend glanswier is in principe ook geborgd bij periodiek beheer ten behoeve van H3130 en landschappelijk gezien horen H3140-gemeenschappen ook meer thuis in grote meren en plassen waarvan in het Weerterbos geen sprake is.

H4010A (natte heide; aangewezen; wel op kaart concept beheerplan 2009)

Percelen ten zuiden van Ringselven; verder percelen in Kruispeel, Looierheide, Maarhezerveld, randen van nieuwe plassen "In den Vloed" en restanten of nieuw op gekapte delen Weerterbos. Natte hei in militair deel Laurabossen wordt door defensie beoordeeld. Totaal 17,14 ha.

H4030 (droge heide; aangewezen)

Betreft meest kleine heidepercelen ten westen van Maarhezerveld + enkele perceeltjes in Loozerheide, Weerterbos en Laurabossen. Totaal 11,2 ha. Heideperceel Loozerheide afgevoerd.

H6410 (Blauwgrasland; aangewezen; wel op kaart concept beheerplan 2009)

Moerasrolklaver-Tormentil type. Dit kwalificeert voor H6410 indien er drie blauwgrasland soorten aanwezig zijn. Uit de florakartering blijken Tormentil, Veelbloemige veldbies en Blauwe zegge aanwezig te zijn in deze vlakken. Een aanvang 2014 geplagd weiland ten noorden van dit perceeltje zou zich in de richting van H6410 kunnen ontwikkelen. Totaal 0,81 ha.

H7150 (slenken snavelbiezen eerder aangegeven in concept beheerplan 2009)

Dit type komt tijdelijk op plagplekken of langer durend in sloten/greppels voor, maar dan in op een te klein oppervlak. Enkele geplagde heidepercelen kwalificeren in 2014 op basis van 1e of 2e vegetatietype hei; (soms in mozaïek) met (H4010). Totaal oppervlak 1,33 ha.

H7210 (Galigaanmoeras; aangewezen)

Minder dichte Galigaanvegetaties in wilgenstruweel of vochtig loofbos zijn niet als H7210 geclassificeerd.

De totale oppervlakte aan Galigaanmoerassen bedraagt 27,36 ha. Iets kleiner dan in een eerdere versie van Provincie Limburg omdat toen een groot gemengd perceel met ook Pijpenstrootje voor 100 % meegeteld is.

H91D0 (veenbos; aangewezen, fragmenten op conceptbeheerplan 2009; veel als zoekgebied)

40A1 en 40A2 zijn duidelijk. Rompgemeenschappen 40 RG1 40 RG2 en 40 RG3 zijn lastig. Veel Molinia gedomineerde berkenbossen vertaald naar 42Aa1d (niet naar 40RG2).

Opmerking: Habitattype 91D veenbos omvat RG's uit Berkenbroek, Berkenbroek met behoorlijke bedekking van veenmossen, Dophei berkenbroek 40A1, Zompzegge berkenbroek 40A2 en Wilgenstruweel 36 over grotere oppervlakken.

In het gekarteerde gebied (veel in de Hoort) zijn uitgebreide wilgenpercelen aanwezig met veenmosbedekkingen (ruim) boven 40%. Deze Wilgenstruwelen (36Aa2) kwalificeren niet als H91D0 maar kunnen zich wel (snel) in deze richting ontwikkelen. Ze zijn aangeven als H91D0-pot (potentieel) want ze voldoen evenmin aan de definitie van zoekgebied. Na een veldbezoek met ecologen maart 2019 zijn enkele percelen opnieuw beoordeeld en zijn aanvullende vegetatieopnamen gemaakt. Een aantal perceeltjes H91D0 zijn afgevoerd of opgesplitst.

Totaal oppervlak veenbos 38 ha. Het grootste aaneengesloten stuk ligt in de Kruispeel. Veel eerder aangegeven zoekgebied kwalificeert niet als veenbos.

H91E0-C (alluviaalbos o.i.v. beek; niet aangewezen; wel op kaart concept beheerplan)

Momenteel is er geen vegetatiekundig kwalificerend elzenbroek dat daadwerkelijk onder invloed staat van een beek. De huidige beken liggen in gebieden die van oorsprong als doorstroommoeras fungeerden. De bodem is dan ook niet alluviaal. Niet als HT op kaart opgenomen.

H9120 (aangeven als zoekgebied in concept beheerplan 2009)

Aanvullende eisen: moet oude boskern betreffen, leemhoudende ondergrond hebben, oude bossoorten bevatten en > 100 jaar bosopstand. Hoewel de aanwezige eikenbossen weinig oud bossoorten herbergen en de bomen relatief zijn of ogen (van oorsprong vooral hakhoutbos), blijkt dit type op basis van de oudboskaart vrij veel aanwezig.

H0000 Overig Natura 2000-gebied

Vlakken kleiner dan 100 m^2 kwalificeren niet voor een habitattype, tenzij de vlakken volledig omsloten zijn door een habitattype (mozaïek-situatie). Vlakken met een oppervlakte van $10 - 100 \text{ m}^2$ zijn inhoudelijk beoordeeld. Vlakken kleiner dan 10 m^2 zijn toegevoegd aan naastliggende vlakken waar ze inhoudelijk toe behoren.

Niet op kaart 2016 aangegeven habitattypen

2310 (stuifzand met struikhei)

Komt alleen voor in militair terrein Budelerbergen

2330 (zandverstuivingen

Komt alleen voor in militair terrein Budelerbergen

H3160 (zure vennen)

Betreft uitsluitend poelen en plasjes met te klein oppervlak

H6230 (heischrale graslanden)

Oppervlakken van mogelijk kwalificerende vegetatietype zijn of te klein of vertaald naar habitattype vochtige heide (H4010).

H9160A (eiken haagbeukenbos)

Geen zelfstandige, kwalificerende vegetaties aangetroffen).

Checklist Natura 2000 Weerter- en Budelerbergen & Ringselven

N2000-gebied geheel afgedekt?	Nee (militair terrein en deel vogelrichtlijngebied Brabant niet bekeken).
Alle aangewezen typen op kaart?	Ja
Ook niet-aangewezen typen op kaart?	Ja/Nee, H3150, H91E0-C
Methodiek op hoofdlijnen	zie methodebeschrijving:
	- Vegetatiekartering 2014 met lokale typologie
	- Conceptbeheerplan Weerter- en Budelerbergen &
	Ringselven, 9 augustus 2009 - Luchtfoto 2013/Top10
Vertaling en interpretatie van het basismateriaal volgens definities?	Ja
Extra SBB-vegetaties meegenomen?	Ja
Moeilijke typen	H7210, H9120, H9190, H91E0
Hanteren mozaïektypen	Vegetaties komen niet in mozaïek voor
Beperkende criteria	 oude bosgroeiplaats, bomen ouder dan 100 (H9120) minimum areaal (diverse typen) aanwezigheid veenmossen (H91D0) invloed beek (H91E0-C) aanwezigheid kenmerkende plantensoorten (H6410)
Onterechte filters/criteria?	Nee, maar discussiegeval zijn open Galigaanvegetaties in wilgenstruweel, berkenbroek en vochtig loofbos.
Kwaliteit goed/matig aangegeven?	Nee
Onderliggende vegetatieopnamen	Ja
Overige typen natuur opgenomen?	Ja
Geometrische nauwkeurigheid?	1:10.000
Complexen?	H3130/H4010, H3130/H0000, H4010/H0000, H91D0/H0000, H91E0C/H0000,
Percentages binnen complexen?	Nauwkeurigheid in een schaal met stappen van 10%
Vlakken kleiner dan minimumoppervlak?	Nee.